El nucli del procés d'integració II. La Unió Econòmica i Monetària

Contingut de l'Informe Werner

Per què és important l'Informe Werner si mai no es va posar en pràctica?

L'Informe Werner té una importància conceptual enorme, ja que tant el plantejament de calendari progressiu d'assoliment de la UEM com la definició que fa d'aquest es trobaran presents en els diferents projectes d'UEM que es van dissenyar durant el darrer terç del segle XX a la UE. Concretament, l'Informe Werner defineix una unió monetària com la suma de tres condicions:

1. La garantia d'una convertibilitat completa i irreversible de les monedes.
2. La total liberalització de les operacions de capital i la plena integració de l'activitat bancària i dels mercats financers.
3. La supressió dels marges de fluctuació i la fixació irrevocable de les paritats dels tipus de canvi.

A banda, l'Informe concretava que per a assolir la UEM s'havia de seguir una estratègia de tipus gradual amb el seguiment de diverses etapes que, finalment, havien de completar la UEM.

Contingut de l'Informe Delors

L'Informe Delors recupera les tres condicions definitòries d'una UEM que havia apuntat l'Informe Werner (convertibilitat completa de les monedes, liberalització dels moviments de capitals i integració financera, i fixació irrevocable dels tipus de canvi entre les monedes participants). A més, proposa que es produeixi la substitució física de les monedes nacionals per una moneda única i que una institució nova que –amb una estructura federal– integri els bancs centrals nacionals gestioni la política monetària comuna. Aquesta institució nova hauria de ser totalment independent de qualsevol instància en el compliment del seu objectiu de cercar l'estabilitat dels preus.

L'Informe Delors, que dóna molta importància a la **coordinació de les polítiques macroeconòmiques**, també proposa l'establiment de normes obligatòries respecte a les polítiques pressupostàries. Concretament, postula que es facin avaluacions periòdiques de les polítiques pressupostàries dels estats i s'estableixin uns límits màxims al dèficit públic en què els estats podran incórrer. Així mateix, considera que cal prohibir el finançament dels estats per part dels bancs centrals nacionals.

Finalment, l'Informe Delors opta per assolir la UEM mitjançant una estratègia gradual que es concreta en tres fases, sense definir un calendari tancat, però. Aquestes tres fases i la resta de propostes de l'Informe Delors van ser incorporades de manera pràcticament íntegra en el Tractat de la UE (1992), més conegut com a Tractat de Maastricht.

El Pacte d'estabilitat i creixement

Més enllà d'aquest marc general, i seguint en l'àmbit de les regles de coordinació de la política econòmica, el Tractat de Maastricht estableix un procediment de seguiment i control específic per al dèficit públic anomenat ***procediment de dèficit excessiu***. Segons aquest procediment, les institucions comunitàries vigilaran la situació pressupostària dels estats de la UE de manera que el dèficit públic de cadascun no superi el 3% del seu producte interior brut (PIB) durant el temps en què el deute públic tendeix a situar-se a prop o per sota del 60% del PIB. Si en algun estat es produeix una situació de dèficit excessiu, s'emetran recomanacions que, si no es compleixen satisfactòriament, poden donar lloc a sancions econòmiques.

D'ençà que la darrera fase de la UEM s'ha posat en funcionament l'1 de gener del 1999, el procediment de dèficit excessiu s'ha vist reforçat pel **Pacte d'estabilitat i creixement**. Aquest instrument opera sobre la base del procediment de dèficit excessiu, però accelera els procediments de supervisió, recomanació i, si escau, sanció al mateix temps que precisa més en quines condicions opera el sistema de sancions i quina és la quantia d'aquestes sancions (vegeu el quadre posterior). Així mateix, el Pacte d'estabilitat ha establert la necessitat que els estats presentin uns resums plurianuals de les seves previsions de política pressupostària i de totes aquelles polítiques que tinguin efectes sobre el dèficit públic. Pels membres de la UEM, aquests programes es denominen ***programes d'estabilitat***, mentre que, pels membres de la UE que no participen a la UEM, s'anomenen ***programes de convergència***. En aquests darrers estats, les sancions pecuniàries del Pacte d'estabilitat no operen, però sí que ho fa la resta del procediment.

El mecanisme de sancions queda recollit en el quadre següent:

Quadre. El mecanisme de sancions del Pacte d'estabilitat i creixement		
Situació	**Mesura**	**Sanció**
Si el dèficit públic és superior al 3% i es produeix el següent:		
Una caiguda del PIB inferior a un 0,75%	Dipòsit o multa automàtica	1r. any: dipòsit consistent en un element fix equivalent a un 0,2% del PIB més un element variable que serà la dècima part de la quantitat en què el dèficit superi el valor de referència d'un 3% del PIB (amb un màxim global d'un 0,5% del PIB). 2n. any: el dipòsit s'incrementarà en la part variable (mantenint el llindar màxim del 0,5% del PIB). A partir de dos anys consecutius de dèficit excessiu el dipòsit es convertirà en multa pel valor corresponent al primer any.
Una caiguda del PIB d'entre un 0,75 i un 2%	El Consell ECOFIN decideix si l'estat es troba en una situació econòmica excepcional	
Una caiguda del PIB superior al 2%	Exempció del dipòsit o multa	

Font: elaboració pròpia a partir del Reglament (CE) núm. 1467/1997 del Consell, de 7 de juliol de 1997, i la Resolució del Consell Europeu d'Amsterdam sobre el Pacte d'estabilitat i creixement.

La coordinació macroeconòmica a la UE

La coordinació de les polítiques econòmiques

La coordinació de les polítiques econòmiques dels estats membres és un element imprescindible per al bon funcionament de la unió monetària i per a l'assoliment de l'objectiu de l'estabilitat de preus. Concretament és necessari que els estats es comprometin a mantenir unes finances públiques sanejades:

- D'una banda, els criteris de convergència, continguts en el Tractat de la UE, defineixen com a condició indispensable per a accedir a la tercera fase de la UEM que els estats tinguin unes finances públiques sostenibles, entenent per finances públiques sostenibles un dèficit públic que no superi el 3% del PIB i un deute públic acumulat que tendeixi cap al 60% del PIB.

- De l'altra, el pacte d'estabilitat i creixement obliga els estats de la zona de l'euro a evitar dèficits excessius (superiors al 3% del PIB) i preveu sancions per als qui no ho facin.

Les polítiques econòmiques dels estats membres estan coordinades pel Consell de la UE, que té la responsabilitat d'elaborar les orientacions generals per a les polítiques econòmiques a la UE i que pot formular recomanacions als estats que no les segueixin. A més, els processos de Luxemburg, Cardiff i Colònia regulen la cooperació entre els estats en matèria d'ocupació, reformes estructurals i diàleg macroeconòmic.

El Tractat CE també prohibeix el finançament privilegiat del sector públic i també l'accés privilegiat a les entitats financeres i conté el principi de no-corresponsabilitat financera o no *bail-out*, que implica que cada estat s'ha de responsabilitzar dels compromisos que adquireixi.

El pacte d'estabilitat i de creixement

El pacte d'estabilitat i de creixement té com a objectiu assegurar que els estats de la zona de l'euro mantinguin unes finances públiques sanejades. Concretament, el pacte exigeix als estats que a mitjà termini assoleixin situacions pressupostàries pròximes a l'equilibri o amb superàvit, la qual cosa els permetria de fer front a les fluctuacions cícliques normals, mantenint el dèficit per sota del valor de referència del 3% del PIB. De conformitat amb el pacte, els estats de la zona de l'euro han de presentar anualment programes d'estabilitat, mentre que els estats de la UE no participants han de continuar presentant programes de convergència. En aquests programes, els estats han de presentar la seva estratègia d'ajust i els seus objectius per a les finances públiques a mitjà i llarg termini.

El pacte està definit en la Resolució del Consell sobre el pacte d'estabilitat i de creixement (Amsterdam, 17 de juny de 1997), i en els reglaments (CE) núm. 1466/1997 i núm. 1467/1997.

Les orientacions generals de política econòmica

De conformitat amb el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, les polítiques econòmiques dels estats membres han de contribuir a la realització dels objectius de la UE. Així mateix, els estats membres han d'adoptar unes polítiques econòmiques que estiguin en consonància amb l'interès comú i que s'han de coordinar dins el Consell de la UE. Amb aquesta finalitat, des de l'inici de la segona fase de la UEM, el Consell ECOFIN, sobre la base d'una recomanació de la Comissió Europea, ha adoptat unes orientacions generals de política econòmica (OGPE), amb periodicitat anual. Aquestes orientacions proporcionen un marc per a la definició dels objectius i orientacions generals de política econòmica dels estats membres i de la UE i, reflectint la diversitat dels estats membres, formulen recomanacions específiques per a cada país.

Les OGPE per a l'any 2001 defineixen els principals objectius de política econòmica dels estats membres i de la UE i estableixen una estratègia integral:

- preservar, a curt termini, l'expansió econòmica en un context mundial menys favorable, mitjançant polítiques macroeconòmiques orientades al creixement i a l'estabilitat;
- consolidar, a mitjà termini, el potencial de creixement de l'economia de la UE mitjançant l'aplicació de reformes econòmiques i la promoció de l'esperit empresarial, la innovació i l'economia del coneixement;
- preparar-se, a llarg termini, per a l'impacte de l'envelliment de la població.

Les OGPE tradueixen aquesta estratègia en les recomanacions següents:

- garantir polítiques macroeconòmiques orientades al creixement i a l'estabilitat;
- millorar la qualitat i la sostenibilitat de les finances públiques;
- enfortir els mercats de treball;
- garantir mercats de productes (béns i serveis) eficients;
- promoure l'eficiència i la integració del mercat de serveis financers;
- fomentar l'esperit emprenedor;
- estimular l'economia del coneixement;
- millorar la sostenibilitat del medi ambient.

El procés de Luxemburg

En el Consell de Luxemburg, de novembre de 1997, es va instaurar el procés de Luxemburg, en avenç a l'aplicació del títol relatiu a l'ocupació del Tractat d'Amsterdam, en vigor des del maig de 1999.

D'acord amb el Tractat, els estats membres han de considerar la promoció de l'ocupació com una matèria d'interès comú i han de coordinar les seves accions en aquest àmbit.

A més a més, el Consell de Treball i Afers Socials emet anualment directrius o orientacions d'ocupació, tenint en compte les orientacions generals de política econòmica. Dins d'aquest marc, els estats membres han de presentar cada any un pla nacional d'acció per a l'ocupació. Al final de l'any s'emet un informe conjunt sobre l'ocupació, en el qual s'avaluen els esforços i els progressos dels estats membres en l'aplicació de les orientacions d'ocupació.

El procés de Cardiff

En el Consell Europeu de Cardiff, de juny de 1998, es va instaurar el procés de Cardiff, amb els objectius de reforçar les reformes estructurals dels estats membres i d'assegurar un funcionament correcte del mercat interior. Aquest procés, que és complementari del pacte d'estabilitat i creixement i del control multilateral dels plans nacionals d'acció per a l'ocupació, comporta una revisió de les polítiques de reforma econòmica dels estats membres i dels avenços en l'eliminació dels obstacles que encara persisteixen en el mercat interior. Aquesta revisió no comporta obligacions jurídiques, sinó que la seva eficàcia es basa en la pressió que s'exerceix sobre els estats membres i en la posada en comú de les millors pràctiques perquè les experiències positives d'un estat membre puguin ser seguides per la resta. Els resultats d'aquestes revisions s'inclouen en les orientacions generals de política econòmica.

El procés de Colònia

En el Consell de Colònia, de juny de 1999, es va instaurar el "diàleg macroeconòmic" en l'àmbit comunitari. Aquest diàleg es concreta en reunions regulars a escala tècnica i política entre els actors de la política econòmica (representants de l'Ecofin, el Consell de Treball i Afers Socials, la Comissió, el Banc Central Europeu i els agents socials), que tenen com a finalitat millorar la interacció entre l'evolució salarial i la política monetària, pressupostària i fiscal.

El sanejament de les finances públiques

Des dels anys seixanta fins a mitjan anys noranta, el sector públic a la UE va incrementar de manera continuada el

seu pes en l'economia. Als estats de la zona de l'euro, el pes de la despesa pública en l'economia va augmentar entre el 1970 i el 1993 17 punts percentuals, del 35% al 52% del PIB, com a resultat, bàsicament, de l'expansió de la despesa social i dels interessos pagats pel deute públic. Els esforços dels estats membres per sanejar les seves finances públiques en el marc dels criteris de convergència primer i del pacte d'estabilitat després, s'han traduït, a partir del 1993, en una disminució de la despesa pública, que el 1999 es va situar en el 47% del PIB.

Tanmateix, els esforços de sanejament de les finances públiques no es van traduir en un canvi de la tendència creixent de la ràtio d'endeutament dels estats membres respecte al seu PIB fins a l'any 1997.

Els estats de la UE que no pertanyen a la zona de l'euro

Actualment són tres els estats de la UE que no participen a la zona de l'euro: Dinamarca, el Regne Unit i Suècia.

Dinamarca i el Regne Unit tenen una clàusula d'excepció, que els permet de no participar en l'euro. En canvi, Suècia adaptarà l'euro quan compleixi tots els criteris necessaris. Actualment, compleix àmpliament els criteris de convergència, amb excepció de l'adequació del seu sistema de banc central del de tipus de canvi.

El mecanisme de tipus de canvi II

La cooperació en matèria de política canviària entre la zona de l'euro i els estats membres que no hi participen està regulada pel mecanisme de tipus de canvi II (MTC II). La participació en l'MTC II és voluntària i actualment hi participa la corona danesa amb una banda de fluctuació entorn de la paritat central enfront de l'euro de +/–2,25%.

La intervenció en els tipus de canvi i el finançament en els marges de la banda de fluctuació són, en principi, automàtiques i il·limitades, i es disposa d'un finançament a molt curt termini. Tanmateix, el BCE i els bancs centrals dels estats participants a l'MTC que no són de la zona de l'euro, poden suspendre la intervenció automàtica si aquesta entra en conflicte amb l'objectiu de mantenir l'estabilitat de preus.

Estats membres objecte d'una excepció

El Tractat de la UE estableix que, com a mínim una vegada cada dos anys o a petició de qualsevol estat membre acollit a excepció, el BCE haurà d'informar el Consell de la UE sobre els progressos dels estats membres amb una derogació de les seves obligacions en relació amb la realització de la UEM. En aquest sentit, el BCE va presentar el mes de maig de 2000 el seu informe de convergència,

L'informe examinava en profunditat el grau de compliment dels criteris de convergència per part de Grècia i Suècia, i constava de tres capítols: el primer, descrivia els aspectes més rellevants de l'avaluació de la convergència econòmica de l'any 2000; el segon, examinava la situació de la convergència econòmica a Grècia i Suècia; i, per acabar, el tercer analitzava el compliment, per part dels bancs centrals nacionals, dels requisits per integrar-se plenament al Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC).

Partint d'aquest informe, en el qual el BCE considerava que Grècia complia els criteris de convergència, i després del vistiplau de la Comissió i del Parlament Europeu, el Consell Europeu, reunit a Feira els dies 19 i 20 de juny, va aprovar la incorporació de Grècia a la zona de l'euro l'1 de gener de 2001.

Dinamarca i el Regne Unit

Dinamarca i el Regne Unit són els únics estats de la UE que tenen una clàusula d'excepció que els permet de no participar a la tercera fase de la UEM.

El dia 28 de setembre de 2000, els ciutadans danesos van confirmar, en referèndum, la seva voluntat de no participar en el projecte de la unió monetària. El 53% dels votants es van inclinar pel *no*, mentre que el 47% va fer-ho pel *sí*.

Les autoritats daneses han anunciat que el *no* a la unió monetària no afectarà la relació de la corona danesa amb l'euro, regulada pel mecanisme de tipus de canvi II, en el qual aquesta participa amb una banda de fluctuació del +/–2,25%.

Els ciutadans britànics es mostren també majoritàriament contraris a l'entrada del Regne Unit a la unió monetària. Si bé el govern defensa l'ingrés del Regne Unit a la zona de l'euro, aquest no serà imminent. El partit laborista té, en principi, previst celebrar un referèndum sobre aquest tema el 2003, en el cas que torni a guanyar les eleccions.

Per a ampliar aquesta informació, feu clic a l'adreça següent:

http://www.infoeuropa.org

Calendari de la Unió Econòmica i Monetària europea

Calendari d'assoliment de la UEM
Primera fase (de l'1 de juliol de 1989 al 31 de desembre de 1993)
• Liberalització del moviment de capitals i els serveis financers a la Comunitat. • Supervisió multilateral de la política econòmica i reforçament de la convergència monetària i econòmica. • Increment de la cooperació monetària.
Segona fase (de l'1 de gener de 1994 al 31 de desembre de 1998, com a molt tard)
• Liberalització dels moviments de capitals amb països tercers. • Prohibició del finançament privilegiat de les administracions públiques i aplicació del principi de no-corresponsabilitat financera. • Aplicació del procediment de dèficit excessiu. • Establiment i posada en marxa de l'Institut Monetari Europeu amb la funció de preparar la tercera fase de la UEM en l'àmbit monetari. • Compliment dels criteris de convergència nominal previstos al Tractat de la Unió Europea. • Establiment del sistema europeu de bancs centrals i del Banc Central Europeu i aprovació de la legislació necessària per a la introducció de l'euro.
Tercera fase (A partir de l'1 de gener del 1999, com a molt tard)
• Fixació irrevocable dels tipus de canvi i substitució de les monedes nacionals participants per la moneda única. • El sistema europeu de bancs centrals i el Banc Central Europeu entren en ple funcionament i desenvolupen les funcions que té encomanades, en particular, la gestió de la política monetària única. • El Consell decideix la política de tipus de canvi, en col·laboració amb el Banc Central Europeu i la Comissió. • Procediment obligatori (amb sancions) per a evitar el dèficit excessiu.

Font: elaboració pròpia a partir de les resolucions del Consell Europeu, de la Comissió Europea i del Consell de Ministres de la UE.

Els criteris de convergència nominal

El procés de decisió dels estats que formen part de la UEM, fet el maig de 1998 pels integrants inicials, es basava en el compliment per part dels estats candidats a la UEM dels anomenats ***criteris de convergència***:

1. La taxa d'inflació no ha d'excedir més d'un 1,5% la mitjana de les taxes dels tres estats de la UE amb inflació més baixa durant l'any anterior a l'examen de convergència.

2. El tipus d'interès a llarg termini no pot superar en més d'un 2% el dels tres estats de la UE amb taxes d'inflació més baixes.

3. El dèficit públic ha de ser inferior al 3% del PIB o s'ha d'haver reduït substancialment fins que s'apropi a aquest valor.

4. Els deute públic ha ser més petit del 60% del PIB, o ha de presentar una tendència a apropar-s'hi.

5. La moneda de l'estat ha de respectar durant dos anys les bandes de fluctuació del mecanisme de canvis del sistema monetari europeu.

Quin va ser el resultat de l'examen de convergència?

El Consell Europeu de Brussel·les de maig de 1998 va decidir, d'acord amb les propostes de la Comissió Europea, de l'IME i de l'ECOFIN, de considerar que Alemanya, Àustria, Bèlgica, l'Estat espanyol, Finlàndia, França, Itàlia, Irlanda, Luxemburg, els Països Baixos i Portugal complien els criteris de convergència i, en conseqüència, serien els estats que iniciarien la darrera fase de la UEM l'1 de gener del 1999.

En les dues taules següents es presenta el grau de compliment d'aquests criteris de convergència nominal en dos moments del temps: quan es produeix la Cimera de Maastricht (any 1991) i quan la Comissió Europea presenta l'Informe de Convergència (març 1998).

La comparació d'ambdues taules permet d'observar algunes qüestions d'interès. Entre d'altres, les següents:

- Que el punt de partida del procés de convergència nominal era molt diferent per a cadascun dels països.

- Que dos criteris de convergència nominal estan estretament vinculats entre si (inflació i tipus d'interès a llarg termini).

- Que en el cas d'algun dels criteris (principalment, el deute públic) és més important la trajectòria observada amb el pas del temps que no pas el compliment estricte del requisit de convergència.
- Que dos dels criteris (inflació i tipus d'interès) són mòbils i que són molt més exigents l'any 1998 que no pas l'any 1991.
- Que, tot i que són fixos, el compliment dels criteris de dèficit públic i de deute públic es va fer més difícil a partir de la crisi de 1992-1993, quan la desacceleració econòmica va impulsar a l'alça aquestes dues magnituds en tots els països.

Estat de la convergència nominal (any 1991)

(Xifres en tant per cent)	Taxa IPC	Tipus d'interès	Saldo pressupostari	Deute públic	Participa en SME
Alemanya	3,6	8,6	-3,1	41,5	Sí
Àustria	3,3	8,6	-3,0	58,1	No
Bèlgica	3,2	9,3	-6,3	127,5	Sí
Dinamarca	2,4	10,1	-2,1	65,5	Sí
Estat espanyol	5,9	12,4	-4,2	45,5	Sí
Finlàndia	4,3	11,7	-1,5	23,0	No
França	3,2	9,0	-2,1	35,8	Sí
Grècia	19,4	20,0	-11,5	92,3	No
Irlanda	3,2	9,2	-2,3	95,3	Sí
Itàlia	6,4	13,0	-10,1	101,5	Sí
Luxemburg	3,1	8,2	1,9	4,2	Sí
Països Baixos	3,1	8,7	-2,9	79,0	Sí
Portugal	11,4	18,3	-6,0	67,3	No
Regne Unit	6,7	9,9	-2,3	35,6	No
Suècia	9,7	11,8	-1,1	52,8	No
Criteri de convergència	**4,4**	**11,0**	**-3,0**	**60,0**	**Sí**
Països que compleixen criteri	9	9	9	8	9
Mitjana	5,9	11,3	-3,8	61,7	

En el tramat fosc, s'identifiquen els països que compleixen estrictament el criteri de convergència).

Informe de convergència (març 1998)

(Xifres en tant per cent)	IPC harmonitzat	Tipus d'interès	Saldo pressupostari	Deute públic	Participa en SME
Alemanya	1,4	5,6	-2,7	61,3	Sí
Àustria	1,1	5,6	-2,5	66,1	Sí
Bèlgica	1,4	5,7	-2,1	122,2	Sí
Dinamarca	1,9	6,2	0,7	65,1	Sí
Estat	1,8	6,3	-2,6	68,8	Sí
Finlàndia	1,3	5,9	-0,9	55,8	No*
França	1,2	5,5	-3,0	58,0	Sí
Grècia	5,2	9,8	-4,0	108,7	No
Irlanda	1,2	6,2	0,9	66,3	Sí
Itàlia	1,8	6,7	-2,7	121,6	No*
Luxemburg	1,4	5,6	1,7	6,7	Sí
Països Baixos	1,8	5,5	-1,4	72,1	Sí
Portugal	1,8	6,2	-2,5	62,0	Sí
Regne Unit	1,8	7,0	-1,9	53,4	No
Suècia	1,9	6,5	-0,8	76,6	No

Criteri de convergència	**2,7**	**7,8**	**-3,0**	**60,0**	**Sí**
Països que compleixen el criteri	14	14	14	4	10
Mitjana	1,8	6,3	-1,6	71,0	

*Però sí que satisfaran aquest criteri de convergència en data de 31 de desembre de 1998. En el tramat més fosc, s'identifiquen els països que van configurar la Unió Monetària en data de 1999.

Calendari d'introducció de l'euro

El calendari d'introducció de la moneda única
Fase A: període de preparació (1995-1998)
• Preparació legislativa i institucional per a garantir la introducció de l'euro a partir del gener del 1999. • Selecció dels estats participants. • Fixació dels tipus de canvis bilaterals entre les divises participants. • Constitució del sistema europeu de bancs centrals i del Banc Central Europeu. • Inici de la producció de bitllets i monedes en euros.
Fase B: període transitori (de l'1 de gener de 1999 al 31 de desembre de 2001)
• Fixació irrevocable dels tipus de conversió entre les monedes participants i l'euro. • El deute públic s'emet en euros. • La política monetària comuna es fa en euros. • S'utilitza l'euro com a moneda escriptural, segons els principis de continuïtat de contractes (no es pot rescindir cap contracte de manera unilateral atesa la introducció de l'euro) i de ni obligació ni prohibició (pel qual s'utilitza l'euro de manera voluntària).
Fase C: període de bescanvi (de l'1 gener de 2002 a l'1 de març de 2002, com a molt tard)
• Comencen a circular els bitllets i les monedes en euros. • La referència a la moneda nacional de qualsevol instrument jurídic anterior a l'1 de gener del 2002 s'entén referida a l'euro. • Els instruments jurídics nous només podran utilitzar l'euro. • L'euro i les monedes nacionals gaudeixen de la condició de curs legal, durant un període màxim de dos mesos. • Progressivament, es produeix el canvi de la pesseta per l'euro.

Font: **A. Ruiz** (1999).

Els bitllets i monedes en euros

Les monedes en euros que es posen en circulació l'1 de gener del 2002 tenen el valor facial d'1, 2, 5, 10, 20 i 50

cèntims o cents d'euro i d'1 i 2 euros, mentre que els bitllets en euros són de 5, 10, 20, 50, 100, 200 i 500 euros.

Reproducció dels bitllets i monedes en euros. Possible font: **A. Ruiz** (1999).

La presa de decisions en el Banc Central Europeu

L'estructura de tipus federal de l'SEBC i el paper del BCE en aquest sistema es poden entendre millor si es té en compte de quina manera s'adopten les decisions i com es posa en funcionament la política monetària.

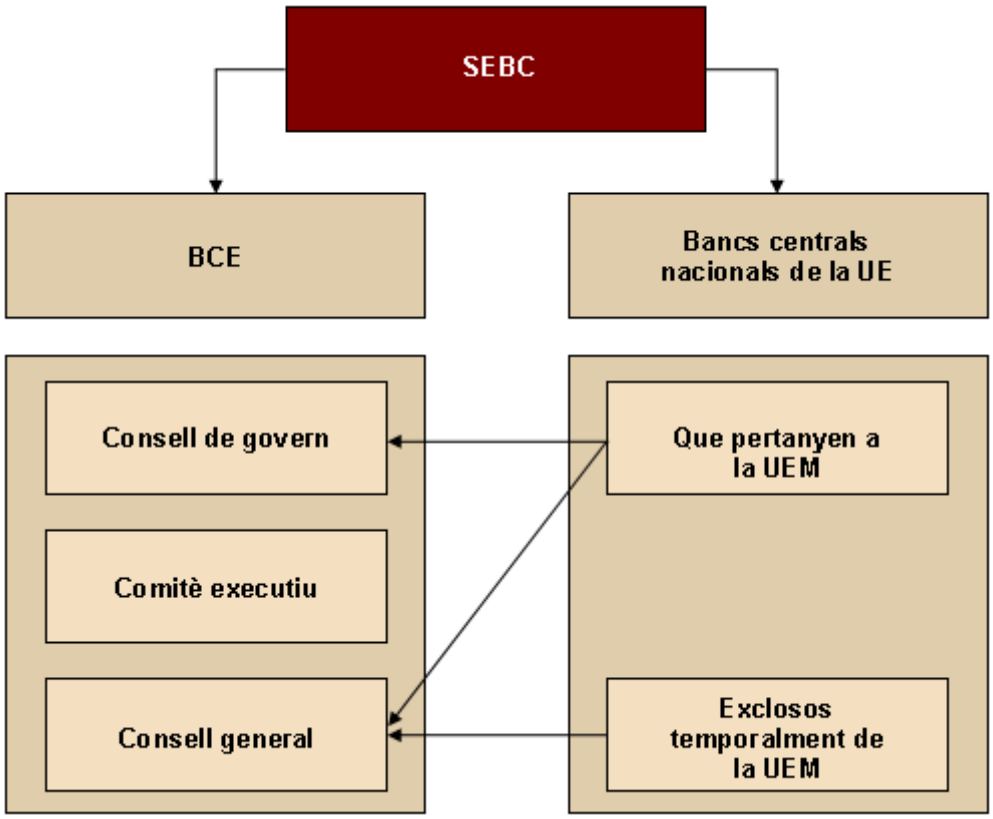

Font: "L'SEBC: òrgans de govern" que surt publicada a **A. Ruiz** (1999, pàg. 23).

Pel que es fa a la presa de decisions, el BCE, que és un banc central independent i amb personalitat jurídica pròpia, està regit per tres **òrgans de govern**: el Comitè Executiu, el Consell de Govern i el Consell General.

- El **Comitè Executiu** té com a funció principal executar la política monetària d'acord amb les orientacions del Consell de Govern i encarregar-se de la gestió quotidiana del BCE. Està format per cinc membres, el president i el vicepresident del BCE i quatre membres més. Tots els components del Comitè Executiu són nomenats pels estats de la UEM, amb una consulta prèvia al Consell de Ministres i al Parlament Europeu.

- El **Consell de Govern** el formen els governadors dels bancs centrals nacionals dels estats de la UEM més els cinc membres del Comitè Executiu. Les seves atribucions fonamentals són dissenyar i formular la política monetària, i establir les orientacions necessàries per a la seva execució. En aquest nivell de decisió és on es veu més clarament la interrelació dels bancs centrals nacionals i el BCE: els primers participen en els òrgans de decisió del segon.

- El **Consell General** està constituït pel president i el vicepresident del BCE i pels governadors de tots els bancs centrals de la UE. La seva finalitat és orientar la transició a la UEM d'aquells estats que encara no en formen part.